IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Łączności z Polakami za Granicą**
(nr 56)
z dnia 13 grudnia 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Łączności z Polakami za Granicą (nr 56)

13 grudnia 2022 r.

Komisja Łączności z Polakami za Granicą, obradująca pod przewodnictwem posła **Roberta Tyszkiewicza (KO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie planu pracy Komisji na okres od 1 stycznia do 31 lipca 2023 r.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Marcin Chorzewski** oraz **Leszek Jasiński** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Otwieram posiedzenie Komisji Łączności z Polakami za Granicą. Witam panie posłanki i panów posłów. Dziś jesteśmy we własnym gronie, bo omawiać będziemy plan pracy na pierwsze półrocze roku 2023.

Stwierdzam kworum na podstawie listy obecności.

Proponuję, aby porządek obrad zawierał dwa punkty: rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 stycznia do 31 lipca 2023 r. oraz w punkcie drugim sprawy bieżące. Jeśli nie ma sprzeciwu, to uznam że Komisja akceptuje proponowany porządek. Sprzeciwu nie słyszę.

Przystępujemy zatem do realizacji punktu pierwszego porządku obrad. Pozwólcie państwo, że ponieważ wszyscy z was otrzymali projekt porządku pracy na pierwsze półrocze, w skrócie omówię jego najważniejsze elementy.

Po pierwsze, tradycyjnie już w związku z tym, że w trakcie naszej pracy pojawiają się nowe tematy, mamy trochę kwestii, które nie zostały zrealizowane w drugim półroczu tego roku i w naturalny sposób znalazły się w proponowanym projekcie. Jest też siedem nowych propozycji, które uważam za zasadne, które przewijały się w trakcie naszych rozmów sygnalizowane czy to przez państwa posłów, czy też przez naszych gości. Zatem nowe propozycje zawierałyby: informację na temat sytuacji Polonii w Hiszpanii, informację na temat Polonii w Danii. Informacja pełnomocnika rządu do spraw Polonii i Polaków za granicą na temat wyników konkursu „Polonia i Polacy za Granicą 2023" – jak państwo posłowie wiedzą, to jest ten główny kanał dystrybucji środków finansowych dla Polonii, organizowany przez pełnomocnika rządu do spraw Polonii i Polaków za granicą ministra Dziedziczaka. Uważam, że właściwym jest, aby to na naszej Komisji – zresztą już kilkukrotnie tak bywało – także w przyszłym roku, w pierwszym półroczu, pan minister podzielił się z nami efektami prac konkursowych.

Informacja na temat Polaków na Białorusi. Jest to, jak państwo wiecie, stały temat, którym się zajmujemy w związku z trwającą tam od ponad roku kampanią antypolską prowadzoną przez reżim Łukaszenki. Wszystko wskazuje na to, że nadchodzący rok będzie również wymagał od nas pilnego monitorowania sytuacji. Spodziewamy się w najbliższym czasie rozpoczęcia procesu Andrzeja Poczobuta. Był on zapowiedziany na 28 listopada, ale został odwołany. Reżim z różnych względów uznał, że woli zachować to na później. Chcę państwu też informacyjnie powiedzieć, bo spotkałem się w tym tygodniu z naszymi działaczami z Białorusi, że ostatnia akcja, o której państwo troszeczkę słyszeli w mediach, rewizji, zatrzymań, przesłuchań dokonanych głównie w środowisku edukacyjnym, w środowisku szkół polskich, społecznych, które działają na Białorusi, w sumie objęła 35 osób, więc naprawdę była dość szeroko zakrojona. Na razie można powiedzieć, że wszystkie szkoły kontynuują swoją działalność, ale zostały przeciwko organizatorom tych szkół wytoczone w kilku miastach, na przykład w Grodnie, sprawy

karne, więc wszyscy obserwujemy i będziemy musieli obserwować, jak ta sytuacja dalej się rozwija.

Jeżeli chodzi o temat białoruski, chciałbym zaprosić wszystkich do mojego rodzinnego Białegostoku, żebyśmy tam odbyli posiedzenie wyjazdowe z tematem: informacja na temat funkcjonowania SOS Białoruś Centrum Pomocy Humanitarnej w Białymstoku. Jest to powołane dwa lata temu z inicjatywy naszej Komisji i przy wsparciu rządu, za pośrednictwem Wspólnoty Polskiej, takie centrum pomocy uchodźcom, polskim uchodźcom z Białorusi, czyli Polakom, którzy uciekają przed prześladowaniami do naszego kraju. Białystok jest w naturalny sposób w związku z tradycją takim pierwszym przystankiem. Zależałoby mi na tym, żebyśmy mogli po niemal dwóch latach funkcjonowania tego ośrodka zwizytować, zobaczyć, na czym polega jego praca. Żeby Komisja mogła zobaczyć, jak pracują wolontariusze, jak pracują pracownicy tego ośrodka, żebyście państwo mieli świadomość, bo to są także uchodźcy, to są także nasi działacze, którzy uciekli, więc oni sami też sobie świadczą pomoc. Jest to moim zdaniem wielka wartość tego projektu. Ponieważ to jest takie jedyne miejsce, jestem absolutnie przekonany, że ma zupełnie unikatowe doświadczenia, jak skutecznie, efektywnie pomagać tym ludziom zaadaptować się w Polsce, znaleźć pracę – to są takie życiowe rzeczy. To się dobrze udaje m.in. przez pracę tego ośrodka i taką mądrą, opartą na programie asystowania pomoc rodzinom przyjeżdżającym. Uważam, że warto się z tym zapoznać, bo strumień ludzi, którzy uciekają z Białorusi przed reżimem, będzie niestety wzrastał. Trzeba po prostu być na to gotowym, więc te doświadczenia można także wykorzystywać w innych miastach, bo niewykluczone, że trzeba będzie takich ośrodków tworzyć więcej. Zatem serdecznie będę zapraszał Komisję.

Przy okazji, jeżeli czas pozwoli, zwizytowalibyśmy także Podlaski Urząd Wojewódzki, jeden z dwóch urzędów wojewódzkich w Polsce, który wydaje karty Polaka. Rozmawiałem na ten temat z wojewodą – też chętnie pokaże, jak wygląda procedura przyznawania kart Polaka w Polsce, ponieważ przy obecnym stanie naszej służby konsularnej na Białorusi jest to niesłychanie utrudnione.

Informacja na temat funkcjonowania organizacji polskich na Ukrainie. Uważam, że wobec wojny na Ukrainie warto spojrzeć już po kilku miesiącach – to nie jest właściwe słowo „stabilizacja", ale można powiedzieć, że w tym okresie, gdzie linie frontu są w pewnym zamrożeniu… Aczkolwiek sytuacja ciągle jest bardzo ciężka, a nawet dla ludności cywilnej coraz gorsza. Warto się przyjrzeć, jak tam funkcjonują organizacje polskie, i być może podjąć w tej sprawie stanowisko Komisji.

Bardzo ważna kwestia, bo wkraczamy nieuchronnie w rok wyborczy i chciałbym, żeby – to jest moja inicjatywa, ale też sygnalizowałem stronie rządowej, która jest jak najbardziej otwarta na ten pomysł – jednym z tematów Komisji była informacja rządu na temat przygotowania do przeprowadzenia wyborów parlamentarnych za granicą w 2023 r. Ostatnie wybory prezydenckie pokazały, że jest wiele trudności organizacyjnych, wiele kwestii, którymi trzeba było zająć się w ostatniej chwili. Myślę, że dla stabilności całego systemu dobrze byłoby, gdyby ta informacja o podstawowych założeniach przeprowadzenia tych wyborów dotarła także do naszych rodaków za granicą w miarę wcześnie. Jestem w tej sprawie w kontakcie z MSZ. MSZ pracuje już nad wszystkimi do tego potrzebnymi rozporządzeniami, dokumentami. Myślę, że warto, aby nasza Komisja była tym miejscem, w którym po raz pierwszy zostanie to zaprezentowane. Ostateczny termin oczywiście zaproponuję, jako prezydium Komisji po uzgodnieniach ze stroną rządową, żeby informacja o stanie przygotowań była oparta już o realnie podejmowane działania, założenia i plany rozporządzeń. Mówiąc krótko – żeby było o czym rozmawiać. Tyle, jeżeli chodzi o propozycje, które zawarliśmy w planie.

Planuję też trochę zintensyfikować naszą aktywność wyjazdową. Jesteśmy już na poziomie dość zaawansowanych uzgodnień, jeżeli chodzi o pierwszy wyjazd, to znaczy w styczniu 2023 r. wyjazd do Hiszpanii, do Barcelony, to, o czym rozmawialiśmy, żeby zwizytować tamtejszą Polonię. Sukcesywnie też, jeżeli macie państwo w tej kwestii zgłoszenia, to bardzo serdecznie proszę o sygnalizowanie. Dziękuję serdecznie.

Otwieram dyskusję, zapraszam do wypowiedzi, zgłaszania pomysłów lub recenzji. Pan przewodniczący Drabek, bardzo proszę.

Poseł Przemysław Drabek (PiS):

Dziękuję. Panie przewodniczący, szanowni państwo, jeżeli mógłbym dorzucić pytanie, czy damy radę zmieścić jeszcze jeden temat. Mianowicie chciałbym zaproponować informację na temat sytuacji Polaków w Republice Czeskiej na Zaolziu. Ewentualnie też można byłoby się zastanowić, czy nie zrobić posiedzenia wyjazdowego. Można by je było zrobić nawet w Polsce, czyli gdzieś w okolicach Trójstyku, Istebna i potem odwiedzić Polaków na Zaolziu. Temat bardzo ważny, powiem wprost, dla mnie bardzo bliski, bo mam do Cieszyna 20 minut samochodem. I warto, żeby zobaczyć, jak Polacy funkcjonują, jak się rozwijają, jakie mają problemy właśnie na Zaolziu. Akurat mamy 90. rocznicę zwycięstwa, ale też i śmierci Żwirki i Wigury. Udało się przez Komisję Kultury i Środków Przekazu, której jestem członkiem, podjąć uchwałę upamiętniającą. Warto byłoby też zobaczyć i odwiedzić właśnie Żwirkowisko, miejsce pamięci, bardzo ważne miejsce dla Polaków. Prosiłbym o uwzględnienie tego w porządku obrad. Jeżeli jest możliwe, to nawet w kontekście komisji wyjazdowej, bo to nie jest daleko i może udałoby nam się odwiedzić Polaków na Zaolziu.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący.

Oczywiście z pełną satysfakcją i aprobatą tę propozycję przyjmuję. Bardzo proszę, żebyśmy ją uwzględnili jako projekt posiedzenia wyjazdowego.

Czy są jeszcze zgłoszenia, uwagi? Wyjątkowo zgodna jest Komisja.

Bardzo dziękuję. Proponuję zatem, żebyśmy przyjęli proponowany plan Komisji. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu uznam, że Komisja plan w zaproponowanym przeze mnie brzmieniu, łącznie z uzupełnieniem zgłoszonym przez pana przewodniczącego Drabka, przyjmuje. Sprzeciwu nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła plan pracy na pierwsze półrocze przyszłego roku.

Czy w sprawach bieżących są uwagi? Nie ma.

Dziękuję bardzo. Życzę serdecznie wszystkim wesołych świąt i szczęśliwego nowego roku.

Zamykam posiedzenie Komisji.